

РЕШЕНИЕ

№ 301

гр. Русе, 28.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ВТОРИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Аглика Гавраилова

Членове: Антоанета Атанасова
Боян Войков

при участието на секретаря Иванка Венкова
като разгледа докладваното от Антоанета Атанасова Въззивно гражданско дело № 20214500500304 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 ГПК.

Постъпила е въззивна жалба от „РИЧМАРТ“ ЕООД чрез адв. Р. Р. АК София против решение № 520 от 04.03.2021 г., постановено по гр. д. № 3395/2020 г. на Русенския районен съд, с което са уважени предявените срещу него от А. Н. А. искиове с правно основание чл. 200 КТ за сумата от 1631,22 лв. обезщетение за имуществени вреди и 10 000 лв. за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат от трудова злополука от 06.02.2020 г., ведно със законната лихва от деня на увредата. Твърди, че решението в обжалваните части е неправилно, като необосновано и незаконосъобразно. Заявява, че инцидентът от 06.02.2020 г. не бил трудова злополука. Намира, че присъденият размер на обезщетението за имуществени вреди е неправилно определен от съда. Според жалбоподателя, приетата по делото ССЕ била установила, че сумата на получените от ищцата обезщетения за периода 06.02.2020 г. – 12.08.2020 г. е по-голяма от чистата /нетната/ сума на трудовото възнаграждение след приспадане на дължимите данъци и осигуровки, което би получила за съответния период. Съдът обаче неправилно бил приел, че ищцата има право да получи доход, равен на брутното ѝ трудово възнаграждение, включващо данъци и осигуровки, което би получавала за съответния период, като се позовавал на несъответна на настоящия случай съдебна практика. По този начин според жалбоподателя, той в качеството си на работодател, неоснователно ще се обедни със сума в размер на данъците и осигуровките обичайно

дължими на ищцата, тъй като липсва основание да ги плаща, тъй като не е престирана работна сила.

С жалбата се възразява и срещу определения размер на обезщетението, който въззивникът намира за прекомерно завишен и несъответен на критерия за справедливост. Въвежда оплакване и срещу неоснователното според въззивника отхвърляне на възражението му за намаляване на отговорността на работодателя поради принос на пострадалия за настъпване на злополуката. Иска отмяна на решението в обжалваните части и постановяване на ново, с което исквете да бъдат отхвърлени, евентуално да бъде намален размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди. Претендира разноси.

Ответникът по жалбата А. Н. А. чрез адв. С. С. АК Русе оспорва основателността ѝ по съображенията, изложени в отговора по чл. 263 ГПК. Заявява, че съдът се е произнесъл в съответствие със събраните по делото писмени доказателства като правилно е приел, че исквите претенции са установени по основание и размер. Според въззиваемата, присъденото обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на трудова злополука напълно отговаря на вида, характера и обема на претърпените болки и страдания, на продължителността им и на техния интензитет. Изводеният от съда извод за липса на предпоставки за изключване или намаляване на отговорността на жалбоподателя е правилен. Иска жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна, а решението потвърдено като правилно и законосъобразно. Претендира разноси.

Русенският окръжен съд, като прецени събраните по делото доказателства, наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на страните, намира за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, против обжалваем съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

В изпълнение на задълженията си по чл. 269 ГПК въззивният съд извърши служебна проверка относно валидността и допустимостта на обжалваното решение в обжалваните части и намира, че съдебният акт не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановен е от законен състав, в пределите на правораздавателната на правораздавателната власт на съда, изготвен е в писмен форма, подписан е и е разбираем. Не са налице и процесуални нарушения, обуславящи неговата недопустимост.

Предмет на първоинстанционното производство са искове с правно основание чл. 200 КТ за заплащане на обезщетения за неимуществени и имуществени вреди, претърпени от ищцата, вследствие на трудова злополука.

Чрез събраните в първоинстанционното производство писмени и гласни доказателства и съдебни експертизи РС Русе е възприел фактическа обстановка, която напълно се споделя от настоящия съд и е ненужно тя да бъде детайлно преповтаряна, още повече, че страните не спорят по нея. Релевантните за спора обстоятелства са следните: Страните са били в трудово правоотношение по силата на трудов договор от 30.10.2015 г., като ищцата заемала длъжността "машинен оператор шиене облекла" в ответното дружество и като такава е работила и към дата 06.02.2020 г. На 06.02.2020 г. сутринта имало влошена зимна обстановка. Ищцата позвънила по телефона на свои колеги, които я информирали, че автобусите на ответника пътуват, откарвайки работниците до работните им места, както и че предприятието работи. Св. Е.Т. – съжителстващ на семейни начала с ищцата решил да я откара до спирката, откъдето вземала служебния автобус. Автомобилът обаче закъсал и при излизане от него ищцата се подхлъзнала на залебен участък, паднала на земята, като счупила глезенната става на десния си крак. Откарана била в Спешното отделение, където след направени снимки се установило, че се налага да бъде оперирана и да ѝ бъде поставен имплант. В болничното заведение пролежала 6 дни, след което била изписана на домашно лечение, където около 4-5 месеца била на легло и трудно подвижна, а за нея се грижел изцяло св. Т.. Към датата на подаване на исковата молба все още била във временна неработоспособност, като оплакванията ѝ от болки в крака продължавали.

С приетата пред първата инстанция съдебно-медицинска експертиза се установява, че в резултат на злополуката А. А. е получила трималеоларно счупване на костите на дясна подбедрица, наложило метална остеосинтеза и контрактура на дясна глезенна става. Тези ѝ телесни увреждания са довели до трайно затрудняване на движението на десния долен крайник и са в пряка причинна връзка със злополуката. Според експерта, при такива счупвания, каквито е установеното при ищцата, обикновено ако не са налице усложнения, основният възстановителен период продължава около 7-8 месеца, след което е възможно да остане функционален дефицит, който да налага допълнителни рехабилитационни процедури. В настоящия случай, вещото лице заключава, че 9 месеца след инцидента /към датата на изговяне на СМЕ/ не е настъпило пълно функционално възстановяване, като е налице ограничение в обема на движение на дясна глезенна става, което води до накуцваща походка. При такива счупвания каквото е установено при ищцата, обикновено болките са най-силни непосредствено след получаването му и продължават със значителен интензитет до имобилизиране на крайника, след което постепенно намаляват. Болки със значителен интензитет могат да се усещат в следоперативния период, но обикновено същите се купират с обезболяващи средства. Болки със значителен интензитет се усещат и в процеса на раздвижване на крайника. Болки с по-слаб интензитет, но с продължителен характер могат да се усещат за дълъг период от време – месеци и години, особено при промяна в атмосферните условия и при физически натоварвания. При такива

счупвания, каквото е установено при ищцата, при изписване за домашно лечение същата е била с имобилизиран десен долен крайник в областта на глезенната става, което е възпрепятствало свободната ѝ походка и е налагало придвижването ѝ чрез помощни средства /проходилка, патерици, инвалиден стол/ или чрез чужда помощ.

В подкрепа на твърденията си за претърпени неимуществени вреди ищцата е ангажирала и гласни доказателства, свидетелските показания на Е.Т. и Д.Б., които правилно са били кредитирани от районния съд като последователни, логични и непосредствени.

Приета е по делото и ССЕ, която дава заключение за разликата между получаваното от ищцата обезщетение за временна неработоспособност и трудното възнаграждение, което би получила, съобразно сключения трудово договор и вътрешните правила за организация на работната заплата при ответника за същия период. Приетата ССЕ е изготвена в два варианта – при съобразяване на чистото и на брутно трудово възнаграждение на ищцата.

Съгласно разпоредбата на чл. 200 КТ, за вреди от трудова злополука или професионална болест, които са причинили временна неработоспособност, трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто или смърт на работника или служителя, работодателят отговаря имуществено независимо от това, дали негов орган или друг негов работник или служител има вина за настъпването им.

За да бъде ангажирана отговорността на работодателя на заявеното основание, в доказателствена тежест на ищеца е да установи елементите от фактическия състав на цитираната правна норма.

Наличието на трудова злополука, като елемент от фактическия състав на иска по чл. 200, ал.1 КТ, се установява по специално предвиден административен ред по чл. 57 и сл. КСО, детайлизиран с Наредбата за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки, с разпореждане на органа по чл. 60, ал.1 КСО, с което злополуката се приема за трудова. В случая процесната злополука е приета за трудова с представеното Разпореждане № 10/25.02.2020 г. на длъжностното лице при НОИ, ТП Русе. Това разпореждане е обжалвано от ответника и потвърдено с решение № 1040-17-53/01.07.2021 г. на директора на ТП на НОИ Русе. Последното също е обжалвано от дружеството-работодател, като с влязло в сила Решение № 52/01.12.2021 г., постановено по адм. д. № 435/2021 г. на Административен съд Русе жалбата на „Ричмарт“ ЕООД е отхвърлена. Наличието на влязъл в сила административен акт, съдържащ произнасяне по спорните факти, е пречка за преразглеждането им в исковото производство и тяхното опровергаване. Правилен и обоснован е изводът на районния съд за основателност на така предявената претенция.

Въз основа на задълбочен анализ на релевираните доказателства, правилно първоинстанционният съд е приел, че ответницата по жалбата е установила по вид и

интензитет претърпените от нея неимуществени вреди.

По делото е установено по категоричен начин, че в резултат от трудовата злополука работничката е получила телесни увреждания, които в значителна степен са засегнали нейния телесен интегритет. Правилно първоинстанционният съд е приел, че телесната повреда в случая е изисквала продължително лечение, свързано с болки със значителен интензитет, както и че все още не е налице пълно възстановяване.

Правилно районният съд е определил размера на дължимото обезщетение за претърпените от А. А. неимуществени вреди, а доводите на дружеството-работодател, че същият е завишен са изцяло неоснователни след съвкупната преценка на всички събрани доказателства - СМЕ, свидетелски показания, писмени доказателства.

При определяне на размера на дължимото обезщетение следва да се вземе предвид разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, която постановява, че същите се определят по справедливост. Понятието справедливост няма абстрактен характер, а е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да бъдат съобразени при определяне на размера.

Определеното от районният съд обезщетение в размер на 10 000 лв. съответства на критерия за справедливост по смисъла на чл. 52 ЗЗД, тъй като е съобразено с конкретните обективни обстоятелства - начина на извършване на злополуката, вида и интензитета на получените телесни увреждания, продължителността на претърпените болки и страдания, претърпяната оперативна интервенция, продължителността на лечението, съпроводено с невъзможност и силно затруднено самостоятелно обслужване, отражението на злополуката върху психичното и емоционално състояние на ищцата, възрастта ѝ към датата на злополуката, обстоятелството, че и до момента не е настъпило пълно възстановяване, свързаните с това негативни емоции, както и ограниченията, свързани с правото ѝ труд. Размерът е съобразен и с икономическите условия в страната за съответния период, както и с актуалната съдебна практика.

Претенцията на ищцата за обезщетяване на имуществените вреди в размер на 780 лв. за закупуване на имплант, правилно е била уважена от първоинстанционния съд като доказана в пълен размер. За възстановяването на сторените от нея разходи, ищцата е представила фактура, а от приетата по делото СМЕ се установява, че тези разходи са в пряка връзка с полученото от ПТП увреждане и са били необходими за лечението ѝ.

Несъстоятелни са и доводите на ответника – жалбоподател в настоящото производство, че не са налице предпоставките за присъждане на имуществени вреди в размер на 851,22 лв. Въззивният съд счита, че не е допуснато нарушение на материалния закон относно присъденото обезщетение в размер на 851,22 лв., представляващо разликата между brutното трудово възнаграждение, дължимо през исковия период за длъжността на ищцата и изплатеното за същия период обезщетение

за временна неработоспособност. Размерът на обезщетението правилно е определен от районния съд на база експертното заключение. Противно на доводите на жалбоподателя, районният съд правилно е съобразил практиката, отразена в постановеното по чл. 290 от ГПК решение № 335 от 10.01.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1230/2010 г., в което е прието, че обезщетението по чл. 200, ал. 3 от КТ следва да се определи на база на брутното трудово възнаграждение, без приспаднати от него данък по ЗДДФЛ и вноски за социално осигуряване, а не на базата на чистото възнаграждение /след приспадане на дължимите данъци и осигурителни вноски/. Това е така, тъй като данъците и вноските за социално осигуряване са за сметка на работника/служителя, определят се на база брутното му трудово възнаграждение и се приспадат от него, но едва при плащането му.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че не е налице груба небрежност, която да е основание за намаляване на отговорността на работодателя.

Жалбоподателят своевременно е навел възражение за намаляване на отговорността му по реда на чл. 201, ал. 2 от КТ. В отговора на исковата молба е посочил, че пострадалата от трудовата злополука е допринесла за настъпването на вредоносния резултат като е проявила невнимание, нарушила е разпоредбата на чл. 33 ЗЗБУТ, която предвижда, че всеки работещ е длъжен да се грижи за здравето и безопасността си в съответствие с квалификацията му и дадените от работодателя инструкции. В случая ищцата не била сторила, поради което поведението ѝ било правно укоримо, тъй като при полагане на дължимата от нея грижа, злополуката щеше да бъде избегната.

Съдържанието на понятието "груба небрежност" е изяснено в съдебната практика, като се приема, че това е неполагане на грижата, която би положил и най - небрежният човек, зает със същата дейност при подобни условия. С оглед на това, намаляване на отговорността на работодателя може да се извърши при липса на елементарно старание и внимание, пренебрегване на основни технологични правила и правила за безопасност /Решение № 135/08.05.2014г на ВКС по гр.д. № 4075/2013 г., IV г.о., ГК по чл. 290 ГПК, Решение № 348/11.10.2011 г. на ВКС по гр.д. № 387/2010 г., IV г.о., ГК по чл. 290 ГПК и др./. Наличието на груба небрежност не може да се основава на предположение, а трябва да бъде установено по категоричен начин като доказателствената тежест по правилата на чл. 154, ал. 1 ГПК е на работодателя.

Правилно първоинстанционният съд е приел, че работодателят не е установил поведение от страна на работника, което да се определи като груба небрежност. Съответен на доказателствата и поради това законосъобразен се явява изводът му, че по делото е безспорно установено, че причина за настъпване на трудовата злополука са били изключително влошените атмосферни условия, заледяването и силния снеговалеж.

По тези съображения и изложеното в мотивите на първоинстанционното решение, към които съдът препраща на основание чл.272 ГПК, решението се явява правилно и следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора, отправеното искане и представените доказателства, в полза на ответницата по жалбата следва да бъдат присъдени сторените от нея разноски за платено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв..

Мотивиран така, Русенският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 520 от 04.03.2021 г., постановено по гр. д. № 3395/2020 г. на Русенския районен съд в частта, с която „РИЧМАРТ“ ЕООД, ЕИК***** е осъдено да заплати на А. Н. А., ЕГН ***** сумата от 1 631,22 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди и сумата от 10 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, настъпили в резултат на трудова злополука от 06.02.2020 г., ведно със законната лихва върху главниците считано от датата на увреждането – 06.02.2020 г. до окончателното им изплащане.

В останалата част решението като необжалвано е влязло в законна сила.

ОСЪЖДА „РИЧМАРТ“ ЕООД, ЕИК*****, със седалище и адрес на управление: гр. Р.*****, представлявано от М.Д.Й. - управител **ДА ЗАПЛАТИ** на А. Н. А., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. Р, ул. "Т.", адв. С. С. АК Разград сумата в размер на **450 лв.** разноски за платено адвокатско възнаграждение пред настоящата инстанция.

Решението в частта, с която е уважен искът на А. Н. А. срещу „РИЧМАРТ“ ЕООД за заплащане на обезщетение за имуществени вреди в размер на 1631,22 лв., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на увреждането – 06.02.2020 г. до окончателното изплащане е окончателно и не подлежи на обжалване, а в останалата част подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____